

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 § ja 47 §, maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee maa-ainesten ottoa ja murskaamista siirrettävällä murskausasemalla.

LUVAN HAKIJA

Hakija:	Peltoniemen Kone Oy
Yhteyshenkilö:	Pasi Peltoniemi
Osoite:	Peuraharjuntie 10 98120 Kemijärvi
Puhelinnumero:	040 5446810
Sähköposti:	pasi@peltoniemenkoneoy.fi
Y-tunnus:	1578823-2

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Kemijärvi
Kiinteistöt ja alue, jota päätös koskee:	HOIKKAMAA (320-408-31-10)

Peltoniemen Kone Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottoon, murskaukseen ja varastointiin. Alue sijaitsee Kostamon kylästä pohjoiseen päin sijaitsevan Hoikanmaanaapan länsipuolella. Suunniteltu ottoalue sijaitsee kiinteistöillä HOIKKAMAA (320-408-31-10). Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle ja 140 000 k-m³ ottomäärälle. Suunniteltu otto sisältää kalliokiviainesten louhintaa ja murskausta. Lisäksi toimija hakee kahden (2) vuoden lisäaikaa maisemoinnin suorittamiseksi, jolloin alueelle vastaanotetaan pilaantumattomia maa-aineksia läjitystä ja täyttöä varten.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) mukaiseen maa-ainesten ottamiseen on saatava maa-aineslupa (MAL 4 §).

Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 2 mukaan ympäristölupa on oltava:

- Kiinteälle murskaamolle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (kohta 7 e)

Jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MAL 4 a § ja YSL 47 a §)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 b kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Kemijärvellä toimii Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 30.6.2022 (Y/38/2022)

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakijalla on maanomistajan suostumus toiminnan sijoittamiselle suunnitellulle alueelle.

OTTO- JA MURSKAUSSUUNNITELMA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

Ottopaikan nimi ja sijainti

Hoikkamaan kallioalue. Paikka sijaitsee Kemijärven kaupungissa, Kostamon kylässä, Pahkakummuntien n:o 9643 varrella n. 18 km keskustasta itään.

Sijainti on osoitettu yleiskartalla 1237/22 n:o 1, 1:50 000.

ALUEEN NYKYTILA

Nykyinen käyttö

Alue on nykyisin metsämaata, jossa kallio on lähellä maan pintaa. Aluetta käytetään kallion louhintaan ja kallion murskaamiseen erilaisiksi maa-ainesmateriaaliksi sekä materiaalien varastointiin.

Alueen ympäristö

Alue rajoittuu idässä maantiehen 9643 (Kemijärvi – Pahkakumpu) ja lännessä ojitettuun jänkään. Alueella olevaan ojaan matkaa on 320 m ottoalueen rajasta. Suunnitelmassa on huomioitu riittävät etäisyydet tiehen (n. 100m) ja kiinteistörajoihin yli 30 metriä.

Pohjavesi ja suojelualueet

Alue ei ole pohjavesialueella. Kostamonpalon pohjavesialueelle on matkaa tilan rajasta n. 630 metriä. Alueen maaperä on pääosin kalliota, joten siinä ei voi muodostua pohjavettä Kostamonpalon alueelle. Hoikkamaanlammen oja laskee pohjoiseen päin Aitalahteen Kemijoen ja Kalkiaisjoen risteyskohtaan. On hyvin todennäköistä että myös pohjavedet laskevat samaan suuntaan. Ottoalueella ei voi muodostua pohjavettä, mutta kallioperässä voi olla vettä syvemmällä.

Alueen korkeusasema vaihtelee tasojen + 158 – +176 välillä. Pohjaveden korkeushavainnot alueelta ei ole. Hoikanmaanlammen korkeustaso on n. +155.10 ja siitä lähtevä oja laskee tasolle n. +149.46 (N2000). Varma pohjavedenpinta löytynee tason +150 lähetyviltä. Jos pohjaveden korkeudeksi oletetaan +155,0 niin ottotasolla n. +166,0 jää etäisyyttä pohjaveteen vähintään 10 metriä. Lähialueella ei ole käytössä olevia kiinteistökohtaisia vesikaivoja. Lähin rakennus sijaitsee n. 1500 metrin päässä. Maa-aineksen alin ottotaso on +165.85 eli suojaavaa maakerrosta jätetään n. 10,0 m korkeimman arvioidun pohjavedenpinnan päälle. Pohjavesikaivoa ei ole järkevää tehdä kallioporakaivona, koska jos vettä kaivoon saadaan se muodostuu todennäköisesti kallioruhjeista, eikä edusta ottopaikan pohjavettä. Hakija pitää tätä turhana kustannuksena. Pohjavedenpinta on lähtökohtaisesti niin syväällä että muodostuu riittävä suojaetäisyys sekä alue ei ole pohjavesialueella.

Pohjavesitutkimukset

Lähialueelta on tehty pohjavesitutkimuksia runsaasti. Lähimmillään alue on n. 630 metrin päässä. Seuraavalla sivulla on esitetty Ahma insinöörien laatima kartta alueen pohjavedenpinnoista. Kartta on esitetty Kemijärven kaupungin julkaisussa Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

MATERIAALIN OTTAMISTOIMINTA

Ottamisen ajoitus ja määrät

Ottamistoimintaa tehdään maa-aineksen kysynnän mukaan ympäri vuoden koko ottoajan vuosina 2022 – 2032. Ottamisen kokonaismäärä on n. 150.000 m³ ktr. Maa-ainesta, jota ei voida hyödyntää mm. pintakerros (0 – 1m) on arvioitu olevan n. 10.000 m³. Aines käytetään ottoalueen maaston muotoiluun.

Ottamisen eteneminen ja vaiheet

Ottaminen etenee useissa ottotasoisissa alkaen tien puoleiselta laidalta. Ottamistoimintaa tehdään maa-aineksen kysynnän mukaan ympäri vuoden koko ottoajan vuosina 2022 - 2032. Hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset käytetään alueen pengeri-, luiska-, ja tasoitusmassoiksi. Ottaminen on syytä porrastaa työturvallisuussyistä, välttämällä suuria korkeuseroja ja jyrkkiä luiskia.

Pohjaveden suojaus

Ottaminen kohdistuu pääosin kallioon, joka muodostaa tiiviin pinnan suojaamaan pohjavettä. Pohjaveden taso syvällä ottotasosta arviolta n. 10 metriä. Maasto muotoillaan siten, että yläosassa ottotaso on +166,00 ja alaosassa +165,00, joka nollautuu maaston kanssa, joten valumavedet pääsevät luonnollisesti virtaamaan otto-alueelta pois. Murskattavaa ainesta on n. 140 000 m³ ktr ja luonnonmateriaalia joita ei todennäköisesti voi käyttää rakennusmateriaaliksi n. 10 000 m³. Murskaus suoritetaan n. 25 000 – 40 000 m³ ktr erissä, joten lupa-aikana 10 v murskausta tehdään 4 – 6 kertaa. Yhden murskauserän kesto on n. 2 – 4 viikkoa.

Siirrettävä murskausasema on sähkökäyttöinen, jonka sähkö tuotetaan aggregaatilla, jotka toimii polttoöljyllä. Generaattorin polttoainesäiliö on kaksivaippainen. Muualla murskausasemassa on lähinnä pieniä määriä voiteluöljyä, jotka ovat suljettujen koneistojen sisällä. Mikäli voiteluöljyvuotoja esiintyisi, laitteiden toiminta lakkaisi, joten ne on korjattava välittömästi. Paikalla on miehitys murskaamisen aikana. Murskauskaluston sijoituspaikka voi vaihdella korkeuden ja sijainnin suhteen materiaalimenekin mukaan. Sijoituspaikka on kuitenkin ottoalueella.

Muita suojausmenetelmiä, joilla estetään haitta-aineiden kulkeutuminen pohjavesiin:

- murskausaseman polttoaineita säilytetään suoja-altaallisessa kaksoisvaippaterässiiliössä.
- alueella ei säilytetä polttonesteitä muina aikoina kuin murskauksen yhteydessä, joka on suhteellisen lyhyt aikaista seuraavan 10 vuoden aikana (4-6 kertaa , 2-4 vrk kerralla)
- murskauskaluston alle tehdään kallion päälle 0,5 metriä paksu tiivistetty tasasmoreenipenger, joka estää mahdollisen onnettomuustilanteen aiheuttamat päästöt kallioperään. Kallio on itsestäänkin jo tiivis pinta.

- murskausaikana työmaalla on henkilöstöä ja konekalustoa, jolla pystytään nopeasti estämään mahdolliset öljyvuodot ja niiden leviäminen sekä kuljettamaan saastuneet maat pois alueelta
- Murskaustyömaalla on varattuna turvetta öljynimeytykseen ja hälytysnumerot ovat sosiaalitalan ilmoitustaululla nähtävinä
- Pölyäminen ei ole suuri ongelma kun lähialueella ei ole asutusta
- Tarvittaessa pölyämistä ehkäistään kastelemalla. Ympäriällä on sorakasoja ja suojametsää, jotka estävät pölyn laajamittaisen leviämisen kuivinakin aikoina.
- Alueella ei säilytetä maaperää tai pohjavettä pilaavia aineita muutoin kuin työn aikana kun niitä syntyy. Ainekset poistetaan välittömästi murskauksen loputtua.
- Jäteöljyä säilytetään lukitussa kontissa, jossa valuma-altaalla varustettu keräysastia.
- -Öljynsuodattimet, trasselit, yms. kiinteät öljyjätteet ja akut varastoidaan myös lukittuun teräskonttiin kaikki erillisiin valuma-altaalla varustettuihin keräilyastioihin.
- -Paristot, akut yms. kiinteät ongelmajätteet varastoidaan samaan lukittuun konttiin omiin astioihinsa.
- Jätekontteja ei säilytetä pohjavesialueella

Turvallisuus ja suojatoimenpiteet

Työn aikana noudatetaan ympäristöministeriön ympäristöopasta ” *Maa-ainesten kestävä käyttö* (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009)”.

Alueella ei sallita öljyä vuotavien työkoneiden ja autojen työskentelyä, eikä öljyn ja polttoaineiden varastointia työajan ulkopuolella. Kaikista ympäristön laatua uhkaavista vahingoista ilmoitetaan välittömästi Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollolle.

Ympäristötarkastaja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto Ympäristönsuojelu Kaisa Soppela
 Vapaudenkatu 8 B (3.krs) 98100 KEMIJARVI 040-5203162
 kaisa.soppela(at)kemijarvi.fi
 ymparistonsuojelu(at)kemijarvi.fi

Mikäli työn yhteydessä havaitaan pohjavesiesiintymiä ottotason yläpuolella, ilmoitetaan niistä kunnan valvontaviranomaiselle.

Murskaustyössä noudatetaan *Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa* (Suomen ympäristö 25/2010) julkaisua.

Mahdolliset haitat ja niiden torjunta

Ottorintauksien korkeudet ja luiskankaltevuudet pidetään sellaisena, ettei niistä aiheudu haittaa työturvallisuudelle.

Luiskat: Ottorinteiden korkeudet ja luiskankaltevuudet pidetään sellaisina, ettei niistä aiheudu haittaa työturvallisuudelle tai muille alueella liikkujille. Kallion luiskat louhitaan 5:1 kaltevuuteen. Lopulliset luiskat tehdään täyttömassoilla tavoitekaltevuuteen 1:2... 1:4

läjitysmassamäärän mukaisesti. Luiskat tehdään kelpaamattomista maa-aineksista ja muualta tuoduista puhtaista maamassoista.

Aitaus: Alue aidataan heti kiinteällä verkkoaidalla, jonka korkeus on n. 2 m. Lisäksi ottoalueen reunoille voidaan kasata suojapengeraineksia estämään pääsyn aidalle asti. Kulku jyrkille ottorintauksille pyritään estämään. Alue merkitään maastoon lisäksi lippusiimoin ja tiedotemerkein siten, ettei ottoalueesta aiheudu vaaraa maastossa kulkijoille ja eläimille.

Suoja-alue: Ottoalueen rajan ja tien väliin jätetään vähintään 20 metrin suoja-alue. Puustoa ei kaadeta tältä alueelta. Rajaan jätetään etäisyyttä n. 30 metriä.

Melu: Ottamistoiminta tehdään arkipäivinä klo 07.00 – 22.00 välisenä aikana.

Pöly: Ottamistoiminnassa huomioidaan pölyn haitallinen kulkeutuminen. Tarvittaessa työ keskeytetään tai ryhdytään muihin toimenpiteisiin haitallisen pölyämisen estämiseksi.

Maisemahaitta: Soranotto muuttaa aina maisemaa. Ottoalue ei vaikuta merkittävästi kaukomaisemaan. Varsinaista haittaa muutoksesta ei katsota muodostuvan. Jo otettu alue maisemoituu luiskauksen ja tasoituksen jälkeen itsestään muutamassa vuodessa. Osa kiinteistön alueesta käytetään työalueena ja maa-ainesten varastoalueena.

Ottamistoiminta: Pääosin alueelta otetaan kalliota, josta jalostetaan murskaamalla rakennustöissä tarvittavia lajikkeita. Murskausta tehdään materiaalin menekin mukaan, mutta kerralla murskataan suurempia määriä aineksia varastoon. Maa-ainesten jalostus (murskaus) pyritään järjestämään siten, että maa-ainesta tehdään varastoon n. 2 - 4 vuoden tarve kerrallaan. Jalostustyön aikana pyritään mahdolliset haitat poistamaan. Ottamisajankohdan valinnalla pyritään suorittamaan työ siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa alueen asutukselle ja eläimille.

Kaivannaisjäte: Alueelta tulevat kaivannaisjätteet käytetään hyödyksi ottamisalueella. Pintamaat ja pinnan hienorakeinen siltti sekä käyttöön kelpaamaton moreeni käytetään ottamisalueen luiskien muotoiluun ja verhoiluun. Kaikki maa-ainekset ovat puhtaita.

Muualta tuotu aines: Aluetta käytetään myöhemmin puhtaiden maa-ainesten läjitysalueena, jotta alue saadaan maisemoitua maastoon mahdollisimman hyvin. Maa-ainekset tulevat erilaisista maanrakennustyökohteista.

Kaavoitus: Alueen soranotto ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa. Suojelualueita ei ole hakijan tiedossa. Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Jätehuolto: Kaikki alueella oleva tai tuleva jäte kuljetetaan jätteenkäsittelyasemalle ja muu alueelle kuulumaton maaperää tai pohjavettä pilaava tavara poistetaan alueelta. Alueella ei varastoida laitteita, säiliöitä tai koneita. Sosiaalituloista tulevia jätevesiä ei johdeta maastoon.

Rakennukset

Alueelle ei tule kiinteitä rakennuksia.

Tiestö

Materiaalin kuljetukseen käytetään nykyistä tiestöä. Liittymä on Pahkakummuntielle

Alueelle sijoitettavat laitteet

Materiaalin murskaamisen yhteydessä alueelle sijoitetaan seulonta- ja murskauslaitteita, väliaikaisia materiaalivarastoja sekä työssä tarvittavia väliaikaisia varastoja ja sosiaalitylöitä.

MAISEMOINTI JA ALUEEN JÄLKIHOITO

Alueen muotoilu

Ottaminen pyritään tekemään siten, että alue pysyy koko ottamistoiminnan ajan siistinä. Työalue pyritään siistimään aina kaivamisen jälkeen, ottaen huomioon kuitenkin työn jatkaminen.

Kasvillisuus

Työalueelta pintakasvillisuus ja puusto poistetaan kaivutoiminnan vaatimalta osalta. Pintakasvillisuus varastoidaan alueen reunoille kulkuesteeksi ja käytetään myöhemmin pintaverhouksena siistimistöissä.

Viimeistely

Ottamistoiminnan loputtua alueen rinteet luiskataan tavoitekaltevuuteen 1:2 – 1:4 ympäröivä maasto huomioiden. Alueen pohja muotoillaan ottamistoiminnan mukaan käyttäen kumpareiden tai kuoppien muotoilussa em. luiskien kaltevuuksia. Muotoiluun käytetään ylijäämä maanaineksia ja pintamaita ja muualta tuotuja puhtaita maamassoja. Muotoilu- ja siistimistöiden jälkeen alue metsitetään männyn taimilla, ellei luonnollista taimettumista ehdi tapahtua ennen lupa-ajan päättymistä. Jos alueelle ei ole muuta käyttösuunnitelmaa alue palautetaan metsätalouden käyttöön.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennys

Luvanhakija on täydentänyt hakemusta (20.9.2022) ja tarkentanut seuraavia asioita:

- Kaivannaisjätettä ei huomioida varsinaisessa ottomäärässä, otto määrä 140 000 k-m³
- Salassa pidettävät tiedot huomioitu
- Kaivannaisjätealueet merkitty piirustuksiin
- Alin louhintataso +166

- Alin ottotaso muutettu +166

Luvanhakija on lisäksi suorittanut uuden melumallinnuksen (14.3.2023), joka huomioi myös Kalkasjoen suulla olevan vapaa-ajankiinteistön. Uuden melumallinnuksen perusteella haetuista toiminnoista ei aiheudu valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 tai valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 mainittujen melutason ohje- ja raja-arvojen ylittymistä, kun meluntorjunnasta huolehditaan. Melumallinnuksen perusteella myös petolintujen pesiin kohdistuva meluhaitta pysyy kohtuullisissa rajoissa 45 db.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN JA LAUSUNTOPYYNNÖT

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) verkkosivuilla 29.11.2022-6.1.2023. Asiakirjat ovat lisäksi olleet nähtävillä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa osoitteessa Vapaudenkatu 8, 1 krs. 98100 Kemijärvi ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon verkkosivuilla kuulutusajankautena.

Asianosaisina kuultiin naapurikiinteistöjen omistajia (4).

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, sekä Lapin maakuntamuseolta lausunnot.

Muistutukset, mielipiteet ja lausunnot

Lapin ELY-keskus on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon (23.12.2022):

Hakemus

Peltoniemen Kone Oy hakee lupaa kalliokiviaineksen ottamiselle yhteensä noin 2,0 hehtaarin kokoiselta alueelta Kemijärven Kostamossa sijaitsevalta tilalta Hoikkamaa, RN:o 320-408-31-10. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi yhteensä 140 000 km³:n suuruiselle kalliokiviaineksen ottomäärälle. Toiminnanharjoittaja hakee samalla myös kahden (2) vuoden lisäaikaa maisemoinnin suorittamiseksi varsinaisen lupa-ajan päätyttyä, jolloin alueelle vastaanotetaan puhtaita maita läjitystä ja täyttöä varten.

Nyt haetulla alueella ei ole ollut aikaisemmin ottamistoimintaa. Suunnitelmien mukainen alin ottamistaso on välillä +165,0- +166,0 metriä (N2000). Hakemuksen mukaan ottotaso muotoillaan kaltevaksi, jolloin valumavedet virtaavat luonnollisesti ottoalueelta pois. Suunnitelmapiiirustusten perusteella alueen länsiosaan louhitaan vedenpoistoura. Ottosyvyys vaihtelee välillä 0–10 metriä. Ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä suunnitellulta ottamisalueelta ole pohjavesihavaintoja. Läheisen Hoikanmaanlammen korkeustaso on n. +155,10 ja siitä lähtevä ojan laskee noin tasolle +149,46 (N2000). Hakemuksessa pohjaveden keskimääräiseksi korkeudeksi arvioidaan n. +155,0, jolloin ottotasolla n. +166,0 pohjaveteen jäisi etäisyyttä vähintään 10 metriä.

Alueella säilytetään ottamisen ajan siinä tarvittavia koneita ja laitteita. Poltto- ja voiteluaineet sekä muut ympäristölle vaaralliset aineet säilytetään asianmukaisin suojausrakentein suojatulla alueella. Alueella ei varastoida jätteitä, öljyjä ja voiteluaineita tai polttonesteitä louhinta- ja murskausajankohtien ulkopuolella.

Hakemuksessa esitetään, että ottoalueen siisteydestä huolehditaan toiminnan ajan ja lopullinen ympäristön siistiminen tehdään heti ottamistoiminnan päätyttyä. Ottoalueen luiskat luiskataan tavoitekaltevuuteen 1:2–1:4 ympäröivä maasto huomioiden. Alueen muotoiluun käytetään ylijäämä maa-aineksia ja pintamaita sekä muualta tuotuja puhtaita maamassoja. Varastoidut pintamaat levitetään ottoalueelle ja ottoalueen annetaan metsittyä luontaisesti. Tarvittaessa alue metsitetään istuttamalla männyntaimia.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu ottoalue sijoittuu voimassa olevan Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan mukaiselle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4514). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloukseen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin. Lisäksi suunnitelma-alue sijoittuu maaseudun kehittämisen kohdealueelle (mk 8001) ja kehittämiskäytävän alueelle (LK 8451).

mk -merkinnällä osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Kaavamääräyksen mukaan alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.

LK-merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä. Kaavamääräyksen mukaan käytävää kehitetään kansainvälisenä tai maakunnallisena liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisten liikenneyhteyksien sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.

Suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai asemakaavaa. ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa merkittävään tarkoitukseen.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksen mukainen ottoalue sijaitsee noin 1,8kilometrin päässä kahdesta suuren uhanalaisen petolinnun pesäpuusta. Molempien pesäpuiden kohdalla kyseessä on luonnonsuojelulain (1096/1996) 38 §:n mukaisesti rauhoitettu lintu ja luonnonsuojelulain 49 §:ssä mainittu EU:n lintudirektiivin (2009/147/EC) artiklan 1 tarkoittama lintu sekä lintudirektiivin liitteen 1 lintu eli erityisiä suojelutoimenpiteitä vaativat laji. Luonnonsuojelulain 39.2 §:n ja 49.2 §:n sekä EU:n lintudirektiivin artiklan 5 kohdan mukaan suurten uhanalaisten petolintujen tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymis- tai jälkeläistenkasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

Lisäksi alue sijaitsee 1,2 kilometrin päässä Myllykummun maakunnallisesti arvokkaasta lintualueesta (MAALI). Kyseessä on maakunnallisesti merkittävä lintujen kerääntymisalue, jolla on tärkeä merkitys muun muassa vesilintujen kevätmuutonaikaisena levähdysalueena.

ELY-keskus katsoo, että murskaaminen, räjäytykset ja muut erityisen kovaa melua aiheuttavat toimet tulee ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.2.–31.7.) ulkopuolelle, jotta alueen linnustolliset arvot eivät kärsi. Mikäli edellä mainitun kaltainen toiminta pesimäaikaan on välttämätöntä, tulee toimijan laatia melumallinnus, jonka perusteella voidaan arvioida linnustoon kohdistuvat vaikutukset.

Hakemusalueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu muita tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteen 3 (a) (521/2021) koko maassa rauhoitettujen lajien esiintymiä, liitteen 4 (521/2021) uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II a ja IV a eläinlajien tai II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (15.12.2022 Lajitietokeskus viranomaisportaali).

Liikenne

Lapin ELY-keskus toteaa, että maantien 9643 ja kallioainesten ottoalueen sekä läjitysalueen väliin tulee jättää vähintään 20 m leveä suojavyöhyke ja luiskan kaltevuuden tiealueen tai tien suoja-alueen ulkopuolella on oltava 1:4 tai loivempi. ELYkeskus katsoo, että ottoalue vaikuttaa kartta-aineiston perusteella sijaitsevan riittävän kaukana maantiestä 9643. Liittymän käyttötärpeen muutokselle haetaan lupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-aineslain (555/1981) 3 §:n mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-aineslain 3 §:n

ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi (10) vuodeksi. Lisäksi 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan voimassaoloon sovelletaan, mitä 10 §:ssä pykälässä säädetään luvan voimassaolosta.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa voi myös vaatia vesilain (587/2011) mukaisen luvan esimerkiksi vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella tai vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään maa-aineslupa. ELY-keskus arvioi alustavasti hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, onko hakemuksen mukaisessa hankkeessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Ympäristöministeriön oppaassa *Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön* (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24) on lisäksi ohjeistettu muun muassa suojaetäisyyksistä ja jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, jos ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähetyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa.

Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Lippusiiman käyttöä jyrkänteiden merkitsemiseen tulee välttää.

Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Murskaus

Suunniteltu kallionlouhinta- ja murskaustoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, mutta ELY-keskus korostaa kuitenkin huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettyinä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineuksen ottaminen louhoksessa, tulee hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa pois-pumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli kun louhos on syvennetty alimpaan ottotasoon, niin paljonko vettä pitää silloin pumpata pois). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella hanke on uusi, eikä alueelta ole aiemmin otettu maa-aineksia. Alueella ei ole vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella alueella ei ole myöskään lammikoita.

Hakemuksen mukaan suunniteltavalla ottoalueella ei ole pohjavesihavaintoja, ja isoista korkeuseroista ja maalajista johtuen pohjaveden pinta on todennäköisesti syväällä. Hakemuksessa on arvioitu pohjaveden pinnantasoksi n. 155 m (N2000). Ottamisalueen suunniteltu pohjataso on tasolla +166.00 (N2000). Ottoalueelta vapautuvat vedet on tarkoitus ohjata pois louhosalueelta länttä kohti kallioon louhittavan uoman avulla. Hakemuksen tai karttatarkastelun perusteella alueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia, eikä hakemuksessa ole siten arvioitu mahdollisten louhosvesien määriä.

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen tai karttatarkastelun perusteella alueella ei ole vesilain tarkoittamaa vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Tätä kautta ei siis tule tarvetta vesilain mukaisen luvan hakemiselle.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella mahdollinen louhokseen kertyvä ja poisjohdettava vesimäärä on toiminnan alkaessa vähäinen (alle 250 m³/vrk), jolloin tarve vesilain mukaisesta luvasta ei myöskään automaattisesti täytyisi.

Lupaharkinta tulee ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, kun louhosta syvennetään tai, jos otto ulottuu pohjavesipinnan alapuolelle. Mahdollinen vesien pumppaaminen pois ottoalueelta voidaan kuitenkin katsoa olevan väliaikaista toimintaa, jos hanke ei vaadi kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”). Vesilain mukainen lupa voidaan vaatia myös siinä tapauksessa, jos toiminnan tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (vesilain 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2).

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Ympäristö- ja maa-ainesluvassa annettavien lupamääräysten tulee kuitenkin sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella mm. hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia sekä mahdollista pois-pumpattavaa vesimäärää voidaan seurata.

Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta pois-pumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³/d tai pois-pumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla tässä vaiheessa aktivoitua. ELY-keskus pyytää myös huomioimaan, että kun pois-pumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä lupapäätöksessä. On tärkeää, että jälkihoito- ja maisemointitöitä tehdään alueella oton edetessä vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Mikäli alueelle tuodaan jälkihoitoa varten maa-aineksia muualta, ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja

varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat. ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia poispumpattavien vesien määrä on vähäinen (alle 250 m³/d) eikä kuivanapito ole välttämättä jatkuvaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava,

ja tarvittaessa vesilain mukaisen luvan tarpeen harkinta on tehtävä uudelleen. ELY-keskus muistuttaa lisäksi, että murskaaminen, räjäytykset ja muut erityisen kovaa melua aiheuttavat toimet tulee ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.2.–31.7.) ulkopuolelle, jotta alueen linnustolliset arvot eivät kärsi. Lopuksi ELY-keskus katsoo, että maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa voidaan myöntää korkeintaan kymmeneksi (10) vuodeksi kerrallaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tässä vaiheessa ei siten voida myöntää kahden vuoden jatkoa ympäristölupaun. ELY-keskus katsoo lisäksi, että maisemointi- ja jälkihoitotyöt on alueella toteutettava lupa-ajan puitteissa. Mikäli ottotoimintaa on tarkoitus jatkaa 10 vuoden lupa-ajan päätyttyä, tulee toiminnalle silloin hakea hyvissä ajoin uutta lupaa maa-ainesten ottamiseen. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Lapin maakuntamuseo on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon (11.1.2023)

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta pyytää Lapin maakuntamuseon lausunto Peltoniemen Kone Oy: hakemasta maa-aines- ja ympäristöluvasta kalliokiviaineksen ottoon, murskaukseen, sekä maankaatopaikkatoimintaan Kemijärven Kostamossa, Pahkakummuntie n:o 9643 varrella kiinteistöllä HOIKKAMAA (320-408-31-10). Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle 140 000 m³ ottomäärälle ja sen jälkeen kahden (2) vuoden maisemointiajalle. Hoikkamaan kallioalueella ei ole aikaisemmin ollut ottotoimintaa.

Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kemijärven kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7 § 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa. Aiotulta ottoalueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Alueeseen ei tiettävästi ole kohdistunut arkeologisia selvityksiä.

Yleisellä tasolla aiottu ottoalue ei Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan ole arkeologisesti järin potentiaalista. Ottoalue sijaitsee topografisesti verrattain jyrkkäpiirteisellä alueella, jossa kallio on lähellä maan pintaa, eikä alue sijaitse soiden tai vesistöjen välittömässä läheisyydessä. Vanhoja karttoja tarkasteltaessa ei tule esille sellaisia seikkoja, jotka antaisivat syytä epäillä, että alueella olisi arkeologisia kohteita.

Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoista. Seuraava vastine on jätetty 2.2.2023.

LAPIN MAAKUNTAMUSEO

Hakijalla ei ole lausunnonsta huomautettavaa.

LAPIN ELY-KESKUS

Lapin ELY-keskuksen lausuntoon hakija toteaa seuraavaa. Kohta Johtopäätökset:

”Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava, ja tarvittaessa vesilain mukaisen luvan tarpeen harkinta on tehtävä uudelleen.”

Alueen korkeusasemasta ja pienestä koosta 2 ha johtuen ei pohjavesiä voi muodostua. Se olisi fysiikan lakien vastaista tai kalliossa pitäisi olla paineellista vettä, joka ei vielä ole purkautunut maastoon. Painetta aiheuttavia vaaroja ei alueella ole, vaan ottoalueella oleva Hoikkamaa on alavien soistuneiden maiden ympäröimä.

Paikalta ei pumpata vesiä vaan vesien, lähinnä sadevesien eli hulevesien kulkua varten louhitaan suunnitelmassa esitetty ura, josta vedet voivat kulkeutua gravitaationa alapuoliseen maastoon. Maastossa vedet kulkeutuvat pintavaluntana soistuneelle alueelle, jossa niille tapahtuu luonnollinen puhdistuskäsittely, mikäli niissä olisi mukana kiintoaineksia tai ravinteita. Lähin vesistö mihin suotautuvat vedet voivat johtua, on 1300 metrin päässä, joten vesistöihin ei alueelta todennäköisesti aiheudu haittoja. Tässä tilanteessa vesien määrän ja laadun tarkkailu on yhteiskunnan varojen käytön haaskausta.

Alue ei ole luokiteltu pohjavesialue eikä alueella ole sellaisia luontotyyppejä, vesistöä tai muita eliöstöjä, joihin ottotoiminta ja sieltä muodostuvat hulevedet voisivat aiheuttaa haittaa. Toiminta ei aiheuta sellaisia päästöjä, että hulevesien laatua ja määrää tulisi tarkkailla. Alueelta syntyvät vesimäärät ovat vähäiset. Suurimmalta osin vedet imeytyvät alueella oleviin maa-aineksiin ja haihtuvat ilmaan. Sadevedet ovat jopa tervetulleita pölynsidonnan vuoksi.

Mikäli toiminnasta aiheutuisi mitattavaa haittaa hulevesien suhteen, voidaan haittaan puuttua siinä vaiheessa.

Hulevesien määrää ja laatua ei mitata muuallakaan esim. kaupunkiympäristössä, vaikka mm. liikenteen päästöt, suolaus, hiekoitus, pölynsidonta, roskat yms. toiminta heikentävät hulevesien laatua. Tässä on huomioitava alueen pieni koko ja vähäiset vesimäärät.

Lupamääräyksiin hulevesien määrällistä ja laadullista tarkkailua ei tule laittaa tässä vaiheessa.

"ELY-keskus muistuttaa lisäksi, että murskaaminen, räjäytykset ja muut erityisen kovaa melua aiheuttavat toimet tulee ajoittaa lintujen pesimäkauden (1.2.–31.7.) ulkopuolelle, jotta alueen linnustolliset arvot eivät kärsi."

Hakija teettää melumallinnuksen toiminnasta alaan perehtyneellä yrityksellä. Hakija toivoo, että hakemuksen käsittely etenisi tästä huolimatta eteenpäin.

Melumallinnus valmistuu helmikuun loppuun mennessä.

Tämän jälkeen voidaan varmistua mahdollisten rajoitusten tarpeellisuudesta tai niiden kestosta.

”Lopuksi ELY-keskus katsoo, että maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa voidaan myöntää korkeintaan kymmeneksi (10) vuodeksi kerrallaan”

Tässä kohteessa ympäristön kannalta olisi edullista käyttää otettu kallioalue puhtaiden maa-ainesten läjitysalueena ja saada alue maatäytöillä maastoon sopivaksi ja turvallisemmaksi ympäristöksi. Jos maa-ainesten menekki on hyvää niin 10 vuoden aika voi hyvinkin riittää sekä maisemointiin että maa-ainesten läjitykseen. Jos näin ei tapahdu haetaan läjitykselle erillistä lupaa tai uutta ottolupaa ennen tämän lupapäätöksen päättymistä.

Lapin ELY-Keskus antoi lisäksi seuraavan lausunnon Peltonimen Kone Oy:n teettämästä melumallinnuksesta 6.4.2023:

Melumallinnuksen pohjalta vaikuttaisi, että mallinnettavien toimenpiteiden aiheuttama melu ei aiheuta häiriötä alueen linnustolle. Nykytietojen pohjalta arvioiden kyseisten toimenpiteiden (poraus, rikotus, murskaus, lastaus) osalta ei siis ole tarvetta rajoittaa toiminta-aikaa.

Räjäytyksiä ja niiden aiheuttamaa melua ei kuitenkaan ole huomioitu mallinnuksessa. ELY-keskus katsoo, että räjäytysten aiheuttaman melun haittavaikutuksia ei voida sulkea pois ja räjäytykset tulisi ajoittaa lintujen pesimäajan ulkopuolelle. Viimeisimmän ohjeistuksen mukaan alueella esiintyvän uhanalaisen petolinnun pesimäaika Lapissa on 15.2–15.8.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Peltoniemen Kone Oy:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 39 §:n ja 47 §:n, sekä maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa kalliokiviaineksen ottamiseen, murskaamiseen ja varastointiin Kemijärvellä sijaitsevalle kiinteistölle HOIKKAMAA 320-408-31-10. Lupa myönnetään kymmenen (10) vuoden ajalle 140 000 k-m³ ottomäärälle, lisäksi myönnetään kahden (2) vuoden lisäaika maisemoinnin suorittamiselle, jolloin alueelle voidaan tuoda pilantumattomia maa-aineksia. Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavia lupamääräyksiä noudattaen.

Lupamääräykset

1. Ottamislupa myönnetään 140 000 k-m³ kokonaisottomäärälle. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta ja **luvan viimeinen voimassaolopäivä on 13.4.2033**. Alueen maisemointiin käytettävää rakennuskäyttöön kelpaamatonta maa-ainesta ei lasketa mukaan kokonaisuudessaan. Lisäksi lupa myönnetään kahden (2) vuoden lisäajalle maisemoinnin suorittamiseksi, jolloin alueelle on mahdollista tuoda pilaantumattomia maa-aineksia, **maisemointi tulee suorittaa 13.4.2035 mennessä**. Toiminnassa tulee vähimmäisvaatimuksena

noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VnA 800/2010), ellei tässä päätöksessä säädetä asetusta tiukemmista ympäristönsuojelutoimenpiteistä.

2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten suorittamiseksi **13 132 €:n suuruinen vakuus** (MAL 12 § ja MAL 21 §). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1,5 vuotta luvan voimassaoloajan yli, eli 13.10.2036 asti.
3. Luvan mukaista kallioaineksen räjäyttämistä ei saa suorittaa 15.2–15.8 välisenä aikana. Toiminta-aikarajoituksesta voidaan poiketa luonnonsuojelulain mukaisen viranomaisen, eli ELY-keskuksen hyväksynnällä.
4. Ottoa ei tule ulottaa hakemuksen suunnitelmakartassa ja poikkileikkauksissa esitettyä ulommalle. Ottamisalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Alueelle johtava tie on merkittävä selkeästi kyltillä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä reunapaaluin ennen toiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja, jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueelle tulee asentaa korkomerkki. Pohjaveden päälle on jätettävä kauttaaltaan vähintään kahden (2) metrin suojaava puhdas maakerros. Ottotaso tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheita. Suojaetäisyysvaatimus koskee myös orsivettä.
5. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle.
6. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelvat toimenpiteet on tehty.
7. Toiminta-ajat
 - Maa-ainesten ottamistoimintaa ja murskausta saa harjoittaa arkipäivisin klo 07.00–22.00 välisenä aikana.
 - Kuormaamista ja kuljetusta saa suorittaa arkipäivisin klo 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.Toiminta ei ole sallittu arkipyhinä.
8. Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan. Maa-aineksia saa tuoda ainoastaan alueen jälkihoitoa varten ja ainoastaan jälkihoitoon tarvittavan määrän. Alueelle tuotavien maa-ainesten määrästä tulee pitää kirjaa. Muunlaisen maa-aineksen vastaanotto, käsittely ja varastointi alueella on kielletty.

Turvallisuus

9. Alue tulee aidata 2 metriä korkealla kiinteällä verkkoaidalla. Aita tulee merkitä maastoon varoituskyltein ja heijastavin huomiomerkein. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja. Toimijan tulee huolehtia suojauksesta myös rinteen alapäässä, jotta

mahdollisesti yllättäen sortuva rinne ei pääse aiheuttamaan vaaraa alueella liikkuville. Korkeiden, jyrkkien rintuuksien luiskan yläpuolella maan pinta on pidettävä riittävän pitkältä matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä ja sortumavaaraa aiheuttavista tekijöistä.

Päästöt ilmaan

10. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminta-alueelle johtava tie ja toiminta-alue, jolla työkoneet liikkuvat, on hoidettava niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyn sidonta tulee tapahtua ensisijaisesti kastelemalla. Pölynsidontasuolaa saa käyttää vain pysyvillä ajourilla ja poikkeuksellisesti jos se katsotaan välttämättömäksi.

Valvontaviranomainen voi tarpeen vaatiessa määrätä toiminnanharjoittajan mittauksin todentamaan, että ilman hiukkaspitoisuus ei ylitä ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvoja. Pölystä ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistöjen kasvillisuudelle ja käytölle.

Melu ja värinä

11. Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata aistinvaraisesti ja tarpeeton melu on estettävä. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja varastokasat on pyrittävä sijoittamaan siten että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Määräys koskee myös kuljetuksista aiheutuvaa melua.

Valvontaviranomainen voi teettää luvan hakijalla melumittaukset alueen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mikäli on syytä epäillä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisten ohjearvojen ylittymisiä tai toiminnan melusta tulee muutoin mittauksia vaativia häiriöilmoituksia. Mahdollinen melumittaussuunnitelma tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen mittauksia.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

12. Polttonesteiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely, varastointi ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään

on estetty. Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Alueella työskenneltäessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.

13. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
14. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien tankkaus- ja täyttöpaiikkojen on oltava päällystetty tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella. Mikäli tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, tulee tankkauspaikalle muutoin järjestää tiivis nesteitä läpäisemätön alusta siten, että mahdolliset nestevuodot saadaan kerättyä talteen, etteivät ne johda ympäristön pilaantumiseen.
15. Alueella saa tehdä työkoneille vain murskaustoiminnan kannalta välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Huoltoapaikan maa tulee suojata kuten tämän päätöksen edellisessä määräyksessä (määräys 13) on määrätty tankkauspaikasta.

Jätteet

16. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja mahdolliset toiminta-alueelta lähialueille päätyneet jätteet tulee siivota aina toimintajakson päättyessä.
17. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että niistä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.
18. Vaaralliset jätteet kuten öljyjäte, öljynsuodattimet, trasselit, akut ja paristot on toimitettava hyväksytyyn vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava asianmukainen siirtoasiakirja.

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

19. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien, pohjavesien tai kaivojen pilaantumista.
20. Mahdolliset sosiaalituloista tulevat jätevedet tulee kerätä umpisäiliöön ja kuljettaa luvalliseen vastaanottoaikkaan.
21. Ottamisalueelle kerääntyvät vedet voidaan johtaa hallitusti selkeytsaltaaseen kallioon louhittavan uoman avulla. Selkeytsaltaasta vedet tulee johtaa pintavalutuksena lännen suuntaan. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa alapuoliseen ympäristöön sekä viereisiin kiinteistöihin. Selkeytsaltaan rakentamisesta tulee ilmoittaa

kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Selkeytyksellisesti ei tarvitse rakentaa, mikäli alueella ei muodostu sen ulkopuolelle kulkeutuvia vesiä. Mikäli kalliorintauksesta suotautuu vähäistä suurempia määriä kalliopohjavettä, tulee ottotoiminta keskeyttää ja ottaa yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Tarkkailu ja raportointi

22. Toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva ympäristövastaava, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ympäristövastaavan yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava tiedoksi edellä mainitulle viranomaiselle.
23. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki tämän luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt, kuten aliurakoitsijat, murskauksen suorittajat sekä ajoneuvojen ja työkoneiden kuljettajat ovat tietoisia annetuista lupaehdoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
24. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen kunkin murskausjakson aloittamista ja sen päättymisen jälkeen.
25. Laitoksen toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, johon tulee kirjata vähintään tiedot murskauslaitoksen päivittäisistä tuotantoajoista ja tuotantomääristä, tehdyistä tarkastuksista, huolloista, keskeytyksistä ja poikkeavista tilanteista. Käyttöpäiväkirjat tulee säilyttää vähintään kolmen vuoden ajan ja ne on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle. Merkittävät poikkeamatilanteet alueella tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle välittömästi.
26. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-ainelain 23 a §:n mukainen otetun maa-aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

27. Öljyvahinkojen sekä muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.
28. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.

29. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.
30. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta vahingosta on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.
31. Alueen maa-ainesten pilaantuneisuus (polttoainesäiliöiden, murskaamolaitteiden ja tankkauspaikan alue) tulee selvittää aina tarpeen mukaan ja toiminnan päättyessä. Aistinvarainen arviointi tulee suorittaa jokaisen tankkauksen, huoltotoimenpiteen ja murskausjakson jälkeen. Pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.
32. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on maa-ainesten ottoalueelle varattava riittävästi imeytysmateriaalia sekä tarvittavaa kalustoa vuotojen leviämisen estämiseksi.

Toiminnan lopettamista ja jälkihoitoa koskevat määräykset

33. Maa-ainesten ottamisen loputtua alue on siistittävä ja sinne pystytetyt rakennelmat purettava. Alueen seinämät tulee loiventaa rinteiksi. Rinteiden muotoiluun voidaan käyttää alueelta poistettuja pintamaita ja alueelle tuotavia pilaantumattomia maita. Rinteiden kaltevuuden tulee olla pääsääntöisesti 1:3 tai loivempia. Alueen pohjalle voidaan muodostaa kumpareita tai harjanteita lisäämään pinnanmuotojen vaihteluita. Pohjan muotoilu tulee tehdä siten että sade- ja sulamisvedet johtuvat pois alueelta. Pintamaat tulee palauttaa alueelle lupamääräyksen nro 4 mukaisesti. Alueelle tulee luoda ottotoiminnan päätyttyä edellytykset luontaiselle taimettumiselle tai alueelle tulee istuttaa tai kylvää puusto.
34. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.

Muut määräykset

35. Luvan mukaisen toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamista tai toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on hyvissä ajoin kirjallisesti ilmoitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
36. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä. Maa-ainesluvan valvonnasta peritään vuosittaista valvontamaksua, joka perustuu kulloinkin voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

37. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa olleen mukainen tarkastusmaksu. **Tarkastusmaksu on 3065 euroa.** Valvontamaksu peritään vuosittain voimassa olevan taksan mukaisesti.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain, maa-ainelain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lupapäätöksen mukaisesta ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n mukaisia seurauksia, jolloin lupa on myönnettävä (MAL 6 §).

Ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveyshaittaa (TsL 1.2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Ratkaisun perustelut

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu alueelle, jossa ei ole asema- tai yleiskaavaa eikä toiminnan katsota olevan lupapäätöksen mukaisesti toimittaessa maakuntakaavan tavoitteiden vastaista. Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei toiminta ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Vastaus lausuntoihin

ELY-keskuksen antama lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nrot: 3-12, 17-19, 20, 22, 26, 29-34, 35

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1

Maa-ainelain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi,

kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin aineiden ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Lupa maa-ainesten ottoon on myönnetty sille määräjälle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt (Maa-aineslaki 555/1981 10 §). Maa-aineslain 11 §:n 3 momentin nojalla alueen maisemoinnin suorittamiselle on annettu erillinen määräaika hakijan esityksen mukaisesti.

Lupamääräys 2

Vakuudesta on annettu määräys maa-aineslain 12 §:n perusteella. Vakuuden suuruuden laskemiseen käytetään voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla:

Otettava maa-ainesmäärä x 0,035 euroa/m³ + ottoalueen pinta-ala x 0,22 euroa/m² + louhittavien/luiskattavien reuna-alueiden pinta-ala x 0,88 euroa/m². Luiskattavan reunan pinta-ala laskettiin noin 4354 m². Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä.

Lupamääräys 3

Toiminnanharjoittajan teettämä melumallinnus ei huomioi kallion räjäyttämisenstä syntyvää melua. Tästä johtuen räjäytyksistä aiheutuvia meluhaittoja ei voida sulkea pois. ELY-keskuksen saaman viimeisimmän ohjeistuksen mukaan alueella esiintyvän uhanalaisen petolinnun pesimäaika Lapissa on 15.2–15.8. Toiminta-aikaa on rajattu lupahakemuksen mukaisesta luonnonsuojelulain 39.1 §:n kolmannessa kohdassa kielletyn seurauksen välttämiseksi.

Lupamääräys 4

Määräys annetaan valvontaa varten ja estämään tahaton ottoalueen ylitys. Määräys suojaetäisyydestä pohjaveteen on annettu pohjaveden pilaantumisen ja sen riskin välttämiseksi. Suojaetäisyys on ELY-keskuksen suosituksen mukainen 2 metriä.

Lupamääräys 5

Pintamaiden varastoinnista on annettu määräys mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi.

Lupamääräys 6

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 7

Koska toiminta-aika vaikuttaa melun häiritsevyyteen, on käyttöajoista lupamääräys. Määräys perustuu hakemukseen ja Valtio-neuvoston asetukseen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Lupamääräys 8

Määräys on annettu sen varmistamiseksi, ettei alueella oteta vastaan muuta kuin pilaantumattomia maita. Alueelle ei saa sijoittaa pilaantuneita maita tai sellaisia maita, joiden seassa on jätettä.

Lupamääräys 9

Toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi on annettu erillisiä määräyksiä. Ulkopuolisten pääsyn estäminen alueelle vähentää häiriö- ja poikkeustilanteiden riskiä. Alueen aitaaminen ja merkitseminen ovat tarpeellisia mm. maastossa tapahtuvan moottorikelkkailun ja mönkijällä ajon turvallisuuden kannalta.

Lupamääräys 10

Määräys on annettu ilmaan joutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohtuuttoman pölyn leviämisen estämisestä ehkäistään terveys- ja ympäristöhaittoja. Määräys pölynsidontaan käytettävien aineiden rajoittamisesta on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Lupamääräys 11

Määräys on annettu toiminnan meluvaikutusten ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 ja 7 §:iin. Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla ja koneiden ja laitteiden kunnossapidolla on merkittävä vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa.

Lupamääräys 12–15

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista ja käsiteltävistä öljyistä ja kemikaaleista, varastointiin käytettävien alueiden rakenteista sekä työkoneiden huollosta. Määräyksen perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:ään. Ympäristönsuojelu-lain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Ympäristön-suojelulain 19 §:n mukaan kemikaalia ei luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 16–18

Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnät ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §).

Lupamääräys 19–21

Määräykset on annettu sulamis- ja valumavesien ja jätevesien asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi.

Lupamääräys 22–26

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset tarkkailumääräykset. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Maa-ainesten ottamista koskeva ilmoitusvelvollisuus perustuu maa-ainelain 23 a §:ään.

Lupamääräys 27–32

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisvelvollisuus, pilaantuneisuuden selvittämismahdollisuus ja ilmoittamisvelvollisuus mahdollisesta pilaantumisesta perustuvat ympäristönsuojelulain (527/2014) 133–135 §:iin.

Lupamääräys 33–35

Toiminnan lopettamista koskevat määräykset on annettu sen varmistamiseksi, että toiminnan loputtua toiminta-alue saatetaan asianmukaiseen kuntoon. Koska alue aiotaan palauttaa metsätalouksikäyttöön, katsotaan alue puuston osalta asianmukaiseksi, kun metsälain (1093/1996) 8 §:n kriteerit täyttyvät.

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta ja toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen. Luvanhaltijan vaihtuessa luvan uuden haltijan on ilmoitettava vaihtumisesta.

Lupamääräys 36

Määräys koskee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tekemää valvontaa ja sen maksullisuutta, joka perustuu maa-aines ja ympäristönsuojelulainsäädäntöön (MAL 23 §, MAA 7.2 §, YSL 168.2 § ja YSL 205 §).

Lupamääräys 37

Lupamääräys perustuu maa-ainelain 23 §:ään. Maksua määrättäessä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti Maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 280 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikkötilavuutta kohti 0,017 euroa (kun ottomäärä on $\leq 50\,000\text{ m}^3$, yli menevästä osuudesta vähennetään 50 %). Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen, kunnallisesta

ilmoituksesta 70 euroa. Lisäksi maksuun lisätään ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan mukainen asian käsittely taksa 1800 euroa, josta vähennetään 50 % maa-aine- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyn johdosta, jolloin siitä jäljelle jää 900 euroa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4 a, 5 - 6, 9 - 13 a, 23 ja 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6 -9 §, 11 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8 §, 10-12 §, 14-17 §, 19-20 §, 22 §, 27 §, 39-40 §, 42-44 §, 47 a-49 §, 52-53 §, 58 §, 62 §, 64 §, 66 §, 70 §, 83-87 §, 133-134 §, 155.2-156 §, 170 §, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 §, 11-15 §

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 39 §

Jätelaki (646/2011) 8 §, 13 §, 15-17 §, 19-20 §, 118-120 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7 -9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (muutos 314/2017) 3 – 13 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §, 3 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (2017/79) 4 §

Lisäksi on sovellettu opasta Maa-ainesten ottaminen -Opas aineiden kestäväan käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu 2020:24

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätöksen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. Viimeinen muutoksenhakupäivä on 11.5.2023.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 mom.)

- Hakijalle
- Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § 1 ja 3 mom)
- Julkisella kuulutuksella viranomaisen verkkosivuilla
- Lapin ELY-keskukselle
- Asian käsittelyn yhteydessä kuulluille asianosaisille

PÄÄTÖKSEN TEKIJÄ:

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta
13.4.2023 Kemijärvi

LIITTEET

Liite 1 Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Liite 2 Valitusosoitus

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Ympäristöterveyslautakunta 10.02.2023 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallinen ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).